

KSUBREED

NOVEMBER 2016

Informatieblad voor en over de
Katholieke Scholenstichting Utrecht

In dit nummer:

Gebruik de Bloom-tool

Winnende idee kinderklimaatop
wordt werkelijkheid

Uitkomsten imago-onderzoek

Professionalisering en
professionele cultuur

November 2016

KSU-breed

is een uitgave van de KSU en verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 950 exemplaren.

Redactie

De redactie berust bij de staffunctionaris pr & communicatie. De redactie beslist in overleg met het College van Bestuur over het al of niet plaatsen van aangeleverde kopij en behoudt zich het recht voor redactionele wijzigingen in teksten aan te brengen.

Redactieadres

Redactie KSU-breed
Postbus 9001
3506 GA Utrecht
e-mailadres: judith.ceton@ksu-utrecht.nl

De Katholieke Scholenstichting Utrecht**KSU-huis**

Kaap Hoorndreef 46a
3563 AV Utrecht

Postadres

Postbus 9001
3506 GA Utrecht

Website

www.ksu-utrecht.nl

Secretariaat

tel. 030 – 264 20 80
e-mailadres: secretariaat@ksu-utrecht.nl

College van Bestuur

Jan van der Klis,
voorzitter College
van Bestuur

Carel Laenen,
lid College van
Bestuur

Managementteam

Mogens Domela Nieuwenhuis
Erik Boswinkel
Jansje Dekker
Jeanine van Maanen

Opmaak en druk

Revon Drukkerij BV, Woerden

De 'K' van de Kwekkeboom

Misschien is de **'K'** wel de belangrijkste letter van de KSU. Zo heb ik begrepen dat op vrijwel al onze scholen in groep 2/3 niet meer de letter 'b' van boom, of de 'r' van roos als eerste gelezen of geschreven wordt, maar dat de 'k' inmiddels opgeschoven is naar de eerste plaats. En dat doet me goed! Het is immers een prachtige letter, die je geweldig vorm kunt geven. De **'K'** is een harde letter, goed uit te spreken en duidelijk verstaanbaar. Kinderen ontvangen om de een of andere reden rond 5 december liever een 'K' dan bijvoorbeeld een magere 'I' van de gekleurde, grijze of nog steeds zwarte Piet.

Ongetwijfeld hebt u de link tussen de aansprekende letter **'K'** en de **'K'** van de Katholieke identiteit al gelegd. Logisch, de ziel van onze organisatie wordt in dit gewichtige woord weergegeven. We proberen op een eigentijdse wijze inhoud te geven aan die katholieke identiteit. 'Katholiek basisonderwijs' staat er dan ook terecht op de logo's aan de gevels van de schoolgebouwen.

Niet dat het in een grote stad met zo'n enorm gevarieerde populatie eenvoudig is om een zinvolle betekenis te geven aan de Katholieke identiteit. Nee, zeker niet, maar toch, met onze identiteitscanon als leidraad proberen we daar op onze scholen in de stad, van links tot rechts en van noord tot zuid, dagelijks inhoud aan te geven.

Dit schooljaar staat onder andere in het teken van kiezen en van verkiezingen. Op het moment van verschijnen van deze KSU-breed weten we al of de eerste vrouwelijke president van de VS in het Witte Huis zit. In ons land lijkt het erop dat het kabinet de rit gaat uitzitten. Op 15 maart 2017 gaan wij naar de stembus en wordt in de aanloop hiertoe de balans opgemaakt. Net als in vele andere sectoren pakt die ook voor het onderwijs niet onverdeeld gunstig uit. Natuurlijk heeft de nieuwe cao wel geleid tot een verbetering van de salarispositie van de leraar en is er meer aandacht voor de werkdruk gekomen, maar er zijn nog veel minpunten. Passend onderwijs bijvoorbeeld. Staatsecretaris Dekker spreekt over knelpuntjes; signalen vanuit het land duiden erop dat er veel meer aan de hand is. Ook dreigt er een omvangrijk lerarentekort, doordat de naoorlogse generatie nu toch echt gaat uittreden. De PO-Raad luidt de noodklok: 6000 à 8000 leraren te kort! Deze verwachte tekorten lijken niet meer af te wenden; de verplichting om in het Lerarenregister ingeschreven bevoegde meesters en juffrouwen in dienst te nemen, wordt daarmee een farce. Een bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de werkdruk!

Er is dus werk aan de winkel voor de politieke partijen en aan ons om het goed te volgen en de juiste keuzes te maken. En wat zal er weer vergaderd worden!

Als wij op kantoor weten dat belangrijke vergaderingen uitlopen tot in de middagpauze of doorgaan aan het begin van de avond, fêteren we onze medevergaders nogal eens op een eenvoudige broodjesmaaltijd, met als extraatje een kaassoufflé of een bruin gefrituurde kroket. En eerlijk is eerlijk, van tijd tot tijd zo'n prachtig goudkleurig rolletje van Kwekkeboom, met zo'n heerlijk knapperend vachtje, dat op mijn bord naast een toefje

mosterd dampend heet ligt te wezen, sla ik niet snel af. Het verhaal gaat dat deze krokante heerlijkheid al eeuwen verbonden is aan de KSU en een enkeling beweert zelfs dat de **'K'** in de KSU hier rechtstreeks naar verwijst. Gelukkig denk ik beter te weten, maar hoe het ook zij, ik geniet alleen al bij de gedachte dat ook in dit schooljaar vast wel weer vergaderingen zullen uitlopen en ik me kan verheugen op zo'n genadeloze, bruingebrande, maar o zo smakelijke cholesterolbom.

Jan van der Klis, vz CvB KSU

VAN DE SCHOLEN**Dialoogavond 'Ruimte voor meesterschap'**

Basisscholen De Achtbaan en Hof ter Weide hebben het initiatief genomen om samen met het arbeidsmarktplatform PO een dialoogavond te organiseren. Deze dialoogavond vond plaats op woensdag 2 november jl. op KBS Hof ter Weide. De avond stond in het teken van ruimte voor meesterschap.

Aan het woord kwamen Rianne Mulder (pluscoördinator en leerkracht Hof ter Weide), Nicole Hanegraaf (clusterdirecteur onderwijsontwikkeling Delta Onderwijs), Mark van der Werf (schrijver van onder andere 'meester Mark draait door').

Tijdens de dialoogavond was er gelegenheid om samen met andere leerkrachten, schoolleiders, bestuurders, beleidsmakers en andere geïnteresseerden in gesprek te gaan over persoonlijke vraagstukken of dilemma's rondom dit thema.

Er was een gemengd gezelschap aanwezig vanuit diverse scholenstichtingen uit de regio en onderwijsbeleidsinstellingen. Het was heel waardevol om ook KSU-collega's te mogen verwelkomen op deze avond. De reacties over de avond waren zeer lovend! Deelnemers gaven aan graag terug te komen op de geplande dialoogavond van 8 februari 2017.

Over een aantal weken kun je meer informatie verwachten over de dialoogavond van 8 februari. Kun je niet wachten en wil jij zeker zijn van een plaats voor de dialoogavond op 8 februari? Je kunt een vooraanmelding doen bij de schoolleiders van De Achtbaan en Hof ter Weide.

Schoolleiders De Achtbaan en Hof ter Weide

Kritisch denken accentueren in de les? Gebruik de Bloom-tool!

KBS De Achtbaan is door de Marnix Academie benaderd om mee te doen aan een RAAK-project. Het doel van het RAAK-project (Regionale Actie en Aandacht voor Kennisinnovatie) is om leraren handvatten te bieden om op onderzoekende wijze met leerlingen te werken rondom levensbeschouwelijke bronnen. De schoolleiding zag in leerkrachten Nathalia Bogerd en Janieke van den Heuvel de juiste personen om hieraan deel te nemen. Zij zijn het project ingestapt met de vraag 'wat willen wij in de school verbeteren op het gebied van het voeren van kritische denkgesprekken met kinderen?'

Nathalia en Janieke zijn vorig jaar ingestroomd in het project. Tijdens de eerste bijeenkomst van het RAAK-project vertelden de scholen in de projectgroep waar zij mee bezig waren.

Nathalia: 'Het project 'RAAK' was al een jaar bezig, wij stapten dus later in. Hoe gaan we dit proces zo snel in werking brengen bij ons op school, vroegen wij ons af?'

Janieke: 'Als school hebben wij een visie hoe we kinderen op een bepaalde manier willen afleveren aan de maatschappij. We hebben ons afgevraagd wat wij binnen ons onderwijs doen aan filosoferen en kritisch denken, waarbij leerlingen zelf in gesprek gaan met elkaar. Hoe leren we de kinderen de juiste skills aan om ze met deze communicatievaardigheden de maatschappij in te gaan?'

Op advies van Jolijn Slingerland – van de Hoef en Manon van den Hoed (Marnix) hebben Nathalia en Janieke veel literatuur en artikelen over dit onderwerp gelezen, waaronder het boek 'De Taxonomie van Bloom'.

Nathalia: 'Wij werden heel enthousiast van dit leermodel en zijn hier direct mee aan de slag gegaan. Dit resulteerde in een praktisch hulpmiddel: de Bloom-

tool. Dat is een waaier voor alle leerlingen, waarbij op elke pagina staat voor welke bouw/groep en voor welk niveau de vragen geschikt zijn. Deze vragen zorgen ervoor dat kinderen met elkaar in gesprek kunnen gaan over een bepaald onderwerp.'

Janieke: 'We zijn alle klassen rondgegaan om kinderen te vragen waar zij meer over willen weten. Die vragen zijn verwerkt in de Bloom-tool. Op deze manier sluiten de vragen aan bij de belevingswereld van de kinderen. Overigens is de waaier bewust niet uitgesplitst naar bouw, omdat de ene groep verder is dan de andere zitten de bouwen allemaal in een tool. Het is de bedoeling dat je als leerkracht bewust gaat worden in welk niveau je vragen stelt. Zo kun je makkelijk schakelen naar een ander niveau/laag. Het zijn dus voorbeeldvragen waaruit leerkrachten en leerlingen ideeën kunnen putten.'

Nathalia: 'Wij hebben de tool eerst zelf getest, er zijn filmpjes gemaakt over onze manier van lesgeven met deze tool en de Marnix heeft leerlingen geïnterviewd. Hierdoor konden wij in onze presentatie naar het team aangeven wat onze valkuilen waren en hoe we dit verbeterd hebben. We voelen ons enorm gesteund door de schoolleiding. Naast levensbeschouwelijk onderwijs wordt deze tool binnenkort door ons hele team geïntegreerd in onze lessen. De waaier ligt inmiddels bij de drukker!'

Janieke: 'In eerste instantie deden we mee aan een project, maar uiteindelijk werd het een project van onszelf en de school! Door de samenvoeging van de theorie die we via de Marnix toegereikt hebben gekregen en onze praktijkkennis, hebben we een tool ontwikkeld waar we trots op zijn! Onze identiteit als leerkracht is hierdoor veranderd, we pakken dingen nu anders aan en zijn er meer van bewust dat communicatie zo belangrijk is.'

Meesterschap

Nathalia: 'Op onze school staat Meesterschap centraal: leerkrachten in hun kracht zetten, laten zien wat je kwaliteiten zijn en zijn wie je bent. Voor dit project hebben wij uren gekregen, waardoor we onze kwaliteiten optimaal konden benutten.'

Janieke: 'Wij zijn ervan overtuigd dat vertrouwen vanuit directie meesterschap opwekt. Het motiveert je tot het benutten van je eigen kwaliteiten en talenten waar kinderen in de klas en collega's energie van

krijgen. Onze samenwerking is zo goed bevallen, dat wij inmiddels ook gestart zijn met de opleiding 'Talentbegeleider.'

Meld je aan voor De Achtbaan University

Nathalia en Janieke zullen de Bloom-tool presenteren tijdens de Achtbaan University op 29 mei 2017. Ben je geïnteresseerd? Meld je dan aan via info.deachtbaan@ksu-utrecht.nl.

"The best teachers are those who show you where to look, but don't tell you what to see."

Kom ook naar de RAAK conferentie

Op woensdag 8 februari 2017 van 14.00 - 17.00 uur vindt de eindconferentie plaats op de Marnix Academie, met inspirerende sprekers, mooie muziek en inhoudelijke workshops. De moeite waard voor iedereen die meer wil leren over hoe je met kinderen op zinvolle wijze kunt werken aan levensbeschouwelijke thema's.

De taxonomie van Bloom is een leermodel waarbij er vanuit wordt gegaan dat je iets kunt begrijpen op verschillende niveaus. De vaardigheden zijn geordend in een opklimmende moeilijkheidsgraad. Iedere volgende begripsfase is ingewikkelder en omvat steeds fases. Voor we iets kunnen begrijpen moeten we het ons herinneren, voor we het toe kunnen passen moeten we het begrijpen, enzovoort.

Winnende idee kinderklimaatop wordt werkelijkheid

Veel meer werknemers op de e-bike in plaats van in de auto. Dat is de kern van het winnende idee van de Kinderklimaatop die in november 2016 plaatsvond. En waar kun je dat nou beter in praktijk brengen dan op je eigen school? Zo is het idee ontstaan voor de 'Juffenfiets'. Basisschoolleeraren kunnen een maand lang ervaren hoe het is om dagelijks met de e-bike naar school te komen. Wethouder Lot van Hooijdonk heeft eind september de aftrap van de actie gegeven op KBS Op De Groene Alm. Imraan Skori, een van de winnaars van de kinderklimaatop: 'Echt vet, ik had nooit gedacht dat ons idee ook echt uitgevoerd zou worden!'

Imraan heeft samen met een klasgenootje een belangrijke rol in deze actie: ze hebben leerkrachten geïnterviewd over hun woon-werkritten en keuzes, ze hebben met de leerkrachten uitgerekend hoeveel geld en milieu ze kunnen besparen, ze hebben een logboek bijgehouden, etc. Ook de rest van de school werd actief betrokken, de leerlingen werkten in alle klassen op verschillende manieren aan het thema mobiliteit.

Een aanrader!

Juf Annelies van Loenen heeft inmiddels een maand lang gebruik gemaakt van de e-bike: 'Normaal gesproken kwam ik met de auto naar school en zag ik de fiets niet als een optie. Na een maand gebruik te hebben gemaakt van deze e-bike, ben ik tot de conclusie gekomen dat ik minstens even snel op school ben. En ik ben nog lekker buiten ook. Een aanrader!'

KSU ondersteunt de doorgreeffiets

Doorgreeffiets

De 'Juffenfiets' is een doorgreeffiets die als testfiets door basisschoolleeraren gebruikt kan worden als alternatief voor de auto of brommer. Als eerste hebben de fietsen gerouleerd op basisschool Op De Groene Alm. Daarna volgen andere scholen in Leidsche Rijn, waaronder KBS De Achtbaan, en mogelijk volgen meerdere scholen van de KSU. Heeft jouw school ook interesse voor de Doorgreeffiets? Geef dit dan aan bij de clusterdirecteur, wie weet rouleert de e-bike binnenkort op jouw school!

Judith van der Lee en Alice van Driel,
schoolleiders KBS Op De Groene Alm

School in beeld: KBS De Pijlstaart

Weetjes

- De Pijlstaart is opgericht in 1988 en staat in de wijk Pijlsweerd aan het begin van de Amsterdamsestraatweg.
- De Pijlstaart komt voort uit de St. Bonifatiuschool en is in 1988 gefuseerd met de Julianaschool op de huidige locatie.
- De geschiedenis van het gebouw is nauw verbonden met de Griekse school. Er wordt nog steeds Griekse les gegeven op woensdagmiddag en zaterdag.
- De school heeft momenteel 138 leerlingen, verdeeld over 7 groepen, en 15 teamleden.

Onze school

Wij werken in een klassikaal systeem, waarin het bieden van onderwijs op maat centraal staat. Het kind en het resultaat als startpunt! We zijn bezig met de 21st century skills. Dit maakt dat wij zijn gaan werken met coöperatieve werkvormen. De kinderen discussiëren samen over de leerstof, ze geven elkaar uitleg, informatie of vullen elkaar aan. Ze zoeken samen naar oplossingen, gebruik makend van ieders talent. Daarnaast werken wij via een leerlijn zelfstandig werken aan vaardigheden als doelen stellen, plannen en reflecteren. We ons verder in Engels in alle groepen en leren we de juiste begeleiding van meer- en hoogbegaafde kinderen toe te passen.

De kunst van het leren!

Kunst- en cultuureducatie is belangrijk op De Pijlstaart. Wij zijn ervan overtuigd dat het ervaren van kunst, het creatief bezig zijn en de reflectie daarop het zicht op de wereld verbreedt en de kennis daarvan vergroot. Het bevordert het begrijpen en waarderen van elkaars verschillen. Via kunst wordt het kritisch denken bevorderd en stimuleren wij onze leerlingen om eigen creatieve oplossingen voor vraagstukken te bedenken. Een belangrijke 21st century skill. Op De Pijlstaart is het proces net zo belangrijk als het product. En door te ervaren dat grote prestaties soms door individueel talent tot stand komen, maar vaker nog door creatieve samenwerking, leren wij dat iedereen kan uitblinken!

Wist u dat...

Wist u dat de bekende vissensmuur aan de Amsterdamsestraatweg is ontworpen door de kinderen van De Pijlstaart? Onder leiding van een kunstenaar hebben de kinderen, ouders en leerkrachten ontwerpen gemaakt van niet bestaande vissen. Hier hebben wij mozaïekvissen van gemaakt. Deze mozaïekvissen sieren nu de Amsterdamsestraatweg en daarmee de gevel van onze school!

Benieuwd naar meer mozaïekkunst? Kijk eens naar de bankjes voor de school of loopt u eens de school binnen en zie daar het logo van De Pijlstaart omgezet in mozaïek!

EPJO op KBS De Zeven Gaven

Keuzes maken in het leven

Ook dit jaar doet KBS De Zeven Gaven weer mee aan het Educatief Programma Jongerenproject (EPJO). In samenwerking met de politie, het OM en de Peter Faber Stichting hebben de kinderen van groep 8 een interactieve, drie uur durende les gehad over keuzes maken in het leven. Ze deden rollenspellen over 'Pikken', 'Pesten' en 'de Keuzes die je maakt'. Vervolgens vertelde een ex-gedetineerde jongere zijn verhaal waarin hij uitlegde dat het maken van de foute keuzes zijn toekomst heeft verpest. Iedere keuze heeft een gevolg.

Bezoek rechtbank

De klas bezoekt over twee weken de rechtbank in Utrecht en kan zien wat er gebeurt en waar je terecht komt als je de foute keuze hebt gemaakt. Ze zijn getuige van een no-nonsense rechtszitting met een echte rechter, een echte officier van justitie en een verdachte van een gewapende overval. De verdachte wordt gespeeld door een jongen uit de Peter Faber

Stichting. Alle onderdelen komen tijdens de zitting aan bod: aanklacht, gevolgen voor het slachtoffer, achtergrond van de verdachte, verdediging en vonnis. Na het vonnis worden alle vragen van de kinderen beantwoord door de rechter, officier, advocaat, veroordeelde verdachte of de politie.

Fieke van Olden, schoolleider KBS De Zeven Gaven

Hoogste punt nieuwbouw KBS Mattheus bereikt!

Op vrijdag 14 oktober werd een feestje gevierd op de bouwplaats aan de Ibisdreef. Voor alle bouwvakkers en een aantal genodigden was er een hapje en een drankje om het bereiken van het hoogste punt van het nieuwe gebouw te vieren. De bouw ligt op schema en dat betekent dat we in de kerstvakantie naar onze mooie nieuwe locatie kunnen verhuizen. Deze nieuwe locatie biedt ons de ruimte om het onderwijs zo in te richten dat het past bij onze visie. Zo zal er in het gebouw ruimte zijn voor een bibliotheek, voor een grote crearuimte en zal het netwerk optimaal zijn, zodat we les kunnen geven met het oog op de toekomst. We kijken er met het team, de ouders en de kinderen enorm naar uit om het mooie nieuwe gebouw te betrekken.

Maarten Goossens, schoolleider KBS Mattheus

Talenten etaleren KBS Ludger

Meedoen aan quizzen, prijsvragen of tv-programma's heeft geen prioriteit op de Ludgerschool. Maar zo nu en dan meedoen aan activiteiten waarin talenten van leerlingen centraal staan, geeft wel een boost aan het motto: De leerling blinkt uit!

Zaterdag 29 oktober hebben zeven leerlingen van groep 8 van de Ludgerschool meegedaan aan de BZT (Bloed, Zweet en Tranen)-show. In deze show kunnen kinderen hun muzikale talenten etaleren en er worden wensen van kinderen vervuld. Onze kinderen brachten heel mooi en ingetogen het nummer La Valse d'Amelie van Yann Tiersen ten tonele. Zij waren verkleed als pierrot en iedereen was onder de indruk. De hele klas mocht met de ouders en de leerkracht naar de uitzending. Zij hebben een dag gehad om nooit te vergeten. Onze school is tweede geworden. Iedereen dank voor de eventueel uitgebrachte stem! Op 'uitzending gemist' is het optreden nog te zien. Cultuureducatie en meedoen aan de muziekimpuls gaan er bij ons voor zorgen dat steeds meer kinderen een podium krijgen om ook in hun creatieve talenten uit te blinken.

Marian Boumans, schoolleider KBS Ludger

KBS Paulus volgt Koerstraject 'Aan de wind vooruit'

KBS Paulus gaat een koers voor de toekomst ontwikkelen. Niet alleen, maar juist samen met het team, met de ouders en met andere partners, en aansluitend bij het strategisch beleid van de KSU. De Paulusschool heeft Connecto gevraagd een koerstraject samen te stellen waarbij het team, de directie én de partners van de Paulusschool klaar zijn voor de toekomst in de 21ste eeuw.

De samenwerking met Connecto richt zich met name op onderzoek en begeleiding. De schoolontwikkeling wordt op diverse onderdelen aangepakt zoals teamontwikkeling, teambuilding, profilering, ouders als educatieve partners, verbindend leiderschap, talentgericht werken, professionele leergemeenschap, eigenaarschap en collectieve ambitie.

Een nieuwe koers gaat dan leven in 'Hoofd, Hart en Handen' bij alle betrokkenen in en rond de school. We gaan samen aan de slag, vanuit eenzelfde collectieve ambitie. In verbinding, met vertrouwen en vanuit vakmanschap. En dan samen op weg naar de Paulusschool van de 21ste eeuw, stabiel en vernieuwend, stap voor stap vooruit. Onder het motto 'Aan de Wind vooruit!' gaan we dit traject in: koers bepalen, zeilen aanspannen, aan de wind, aan het werk, samen vooruit!

Rik Spoelstra, schoolleider KBS Paulus

KBS Onder De Bogen gestart

Drie maanden geleden opende Onder De Bogen voor het eerst haar deuren in Leidsche Rijn. Met drie groepen en 50 kinderen zijn we in augustus gestart op een tijdelijke locatie aan de Jazzsingel. In januari starten we een vierde groep in ons prachtige, nieuwe gebouw aan de Madridstraat in Leidsche Rijn Centrum. We hebben de afgelopen maanden niet stil gezeten. Zo hebben de groepen 4 en 5 gewerkt over de regenwouden en was hun klas versierd als een echte jungle, is groep 1 naar de supermarkt geweest voor een project over boodschappen doen en heeft groep 2/3 een bezoek gebracht aan de Kunstkeuken, waar ze hebben geleerd wat voedsel en kunst met elkaar gemeen hebben.

In de Kinderboekenweek hadden we schrijver Ted van Lieshout op bezoek, die workshops gaf in alle groepen. De kinderen van groep 4/5 hebben hem geïnterviewd en dit gefilmd, waarbij ze mooi alle vaardigheden die ze tijdens de lessen mediawijsheid hebben geleerd konden toepassen. In groep 4/5 gebruiken de leerlingen sinds drie weken allemaal een iPad voor de reken- en taallessen en binnenkort starten we ook met de debattrainingen in groep 5.

We zijn enorm trots op wat we allemaal al hebben bereikt en hebben enorm veel zin in de nieuwbouw en alle mooie dingen die we daar nog gaan doen.

Ralph Borghart, *schoolleider KBS Onder De Bogen*

VAN DE SCHOLEN

SBO St. Maarten toegetreden tot Brede School Overvecht

Na een lange tijd van voorbereiding is het onlangs officieel bekrachtigd: de St Maartenschool voor speciaal basisonderwijs maakt deel uit van de Brede School Overvecht. Best bijzonder, want dit is voor het eerst in Utrecht en voor zover wij weten zelfs in Nederland dat een school voor speciaal basisonderwijs zich aansluit bij een Brede School.

En waarom ook niet, want veel kinderen die naar de St Maartenschool gaan, wonen in Overvecht. Hun broertjes en zusjes gaan naar omliggende scholen in Overvecht. Kinderen uit deze wijk ontmoeten elkaar al op straat en in de speeltuin. En nu dus ook bij

activiteiten van de Brede school Overvecht. Binnenkort start op de St Maartenschool de Carroussel. Eerst nog met circus Die Dom, later komen daar nog andere activiteiten na schooltijd bij.

Deze toetreding betekent dat de pijlers Vreedzaam, Talentontwikkeling en Ouderbetrokkenheid verder verankerd worden en de samenwerking met scholen en externe partners in de wijk Overvecht wordt verstevigd.

Elsbeth Kwant, *schoolleider SBO St. Maarten*

Werkdruk binnen de KSU? Laten we er wat aan doen!

Werkdruk binnen het onderwijs is een belangrijk gespreksonderwerp. Als het onderwijs in het nieuws komt, gaat het vaak over dit onderwerp. De hoge administratieve last, de toetscultuur, de hoge verwachtingen van ouders, schoolleiding, bestuur en inspectie, zorgen voor zorgelijke signalen over de 'werkdruk' binnen het onderwijs.

De invoering van de nieuwe onderwijs-cao had volgens de vakbonden en de werkgeversorganisatie moeten leiden tot 'werkdrukvermindering'. Het invoeren van de 40-urige werkweek en een 8-urige werkdag zou vanuit deze filosofie de eerste stap zijn naar 'normale' werktijden binnen het onderwijs. Technisch gezien klopt dat, maar hiermee veranderde niets aan de (ervaren) werkdruk. De hoge (ervaren) administratieve last wordt bijvoorbeeld niet minder door de invoering van een 40-urige werkweek.

Deze signalen hebben we ook teruggekregen vanuit de personeelsenquête die is afgenomen na invoering van de nieuwe cao binnen de KSU en vanuit de GMR. 'De basis is nu wel op orde, maar het gesprek over hoe we de "werkdruk" binnen het onderwijs nu daadwerkelijk naar beneden kunnen krijgen is niet gevoerd'. Dit signaal vinden we te belangrijk om er niets mee te doen.

We willen graag het gesprek binnen de organisatie aangaan om een antwoord te krijgen op de volgende vragen: Is er daadwerkelijk sprake van een bovenmatige werkdruk binnen de KSU? Zo ja, hoe krijgen we de (ervaren) werkdruk binnen de KSU naar minstens een acceptabel niveau? Wat is daarvoor nodig op schoolniveau, wat zou het management kunnen doen, maar ook, wat zou er in de bestaande onderwijscultuur moeten veranderen? En als laatste, wat betekent dit voor de individuele leerkracht?

Meld je aan voor de werkgroep

Ik zoek hiervoor collega's die hierover met mij het inhoudelijke gesprek willen voeren op basis van interesse, ervaring en onderzoek. Het doel is om te komen tot aanbevelingen aan het bestuur, het management, schoolleiding en leerkrachten waarmee de (ervaren) werkdruk, indien aanwezig, daadwerkelijk verminderd kan worden. Als lid van deze werkgroep

kun je jezelf zien als ambassadeur van dit onderwerp binnen de KSU. Je krijgt de mogelijkheid om over dit onderwerp mee te praten en hebt een belangrijke inbreng om de uitkomsten uiteindelijk te vertalen naar de scholen.

Binnenkort ontvang je een mail met daarin meer informatie over de vorm, de verwachtingen en de wijze waarop je je kunt aanmelden. Denk er vast over na!

Mogens Domela Nieuwenhuis,
directeur primair proces

Afscheid Marianne Kemps, staffunctionaris Onderwijs

Op woensdag 31 augustus jl. heeft Marianne Kemps tijdens een receptie afscheid genomen van de KSU. Na meer dan 40 jaar werkzaam geweest te zijn bij de KSU gaat zij nu van haar welverdiende pensioen genieten. Het is een gave om een afscheid te kunnen ontvangen en het bleek dat Marianne dit heel erg goed kan. Zij genoot van alle aandacht van haar familie en vrienden, de KSU -medewerkers en de partners waarmee zij vanuit haar functie als stafmedewerker onderwijs & kwaliteit in de loop van de jaren een zeer goede band heeft opgebouwd. Bij een afscheid hoort ook een formeel moment. In mijn speech draaide het om de mens, het familielid en de professional Marianne. De bestuursvoorzitter Jan van der Klis heeft Marianne toegesproken aan de hand van de steden die zij veel bezoekt en/of die voor haar van grote betekenis zijn. Marianne is een groot fan van Leonard Cohen en Lex de Goeij (schoolleider St. Dominicus) heeft voor haar opgetreden als Leonard Cohen! Dat was een enorm succes. Kortom, het was een bijzonder mooie afscheidsreceptie, waar Marianne nog lang van heeft kunnen nagenieten, aan de hand van het 'liederenboek' waar alle aanwezigen een bijdrage aan geleverd hebben.

Jansje Dekker, clusterdirecteur

PERONEEL

Afscheid Henk ten Hoeve, voorzitter GMR

Ik ben de afgelopen zes jaar lid geweest van de GMR, het laatste jaar als voorzitter. Op verzoek schrijf ik dit artikelje en hoop op deze manier het belang van een goed functionerende GMR nog eens te verduidelijken. Toen ik net begon als lid van de GMR stond ik versteld van de veelheid van onderwerpen die zoal de revue passeerden. Zo kwamen de meerjarenbegroting, de verschillende functieomschrijvingen, de functiemix en later natuurlijk de nieuwe onderwijs-cao langs.

Bij alles mag duidelijk zijn dat een GMR-lid er niet namens zijn eigen school zit, maar de belangen van alle scholen behartigt zonder last of ruggenspraak. Dit betekent dat je geen verantwoording aflegt aan

de verschillende MR'en die er op elke school zijn. Belangrijk is natuurlijk wel dat je je op de hoogte houdt van de verschillende ontwikkelingen die er zijn. Een belangrijk aspect van de GMR is het in de gaten houden van de besluiten die het bestuur neemt. In het reglement is duidelijk aangegeven op welke punten advies of instemming vereist is. Wat de informatievoorziening betreft heb ik steeds weer ervaren dat er vaak heel open en transparant gecommuniceerd wordt binnen de KSU. Sommige zaken hebben echter een tijdslimiet en dan moet er op korte termijn een advies gegeven worden. Dat komt de diepgaandere discussies helaas niet altijd ten goede.

Ook kan de GMR zelf punten ter bespreking inbrengen die dan op de agenda komen. Ik heb mijn lidmaatschap van de GMR altijd als zeer plezierig ervaren. Je ziet enerzijds de grote mate van betrokkenheid van het bestuur bij de mensen op de werkvloer en anderzijds merk je ook de grote betrokkenheid van ouders binnen de GMR. Vooral bij financiële vraagstukken maakten we dankbaar gebruik van de kundigheid van deze ouders, die soms met grote verbazing keken hoe het in onderwijsland toe gaat. Ik neem met een plezierig gevoel afscheid van deze fijne groep mensen en hoop nog een maand of negen met plezier mijn onderwijscarrière voort te zetten op Het Schateiland tot ik helemaal met pensioen ga. Ik wil iedereen bedanken voor de fijne constructieve samenwerking en wens jullie allemaal het beste.

Oh ja, misschien moet er met het oog op toekomstige tekorten nog eens gekeken worden of doorwerken na het bereiken van je pensioengerechtigde leeftijd niet wat vrijer gelaten kan worden.

Henk ten Hoeve

PERONEEL

Even voorstellen: Bert van Wijk, assistent controller

Ik ben Bert van Wijk en ben per 1 november begonnen als assistent-controller. Ik kom uit Veenendaal, ben 47 jaar oud en getrouwd met Connie. We hebben twee meiden van 16 en 13 jaar die allebei op de Havo zitten. Mijn hobby's zijn natuurfotografie en geocachen. Hiervoor heb ik gewerkt bij de Evangelische Omroep in Hilversum als specialist rapportage en analyse. Een heel andere wereld dan het onderwijs.

me in het verleden ook heb bezig gehouden met huisvesting en facilitair beleid.

Mijn eerste dagen bij KSU zijn me goed befallen; er komt natuurlijk wel veel op je af in een korte tijd, maar dankzij mijn collega's is alles tot nu toe goed verlopen. Ik hoop op een leuke tijd bij de KSU.

Gelukkig is het onderwijs niet nieuw voor mij, want van 2005 tot 2010 was ik werkzaam bij de Stichting CPOV in Veenendaal. Ik vind het leuk om na een aantal jaren weer terug te zijn in de onderwijswereld. Het is voor mij elke dag weer een uitdaging om te kijken hoe de scholen zo goed mogelijk het beschikbare geld kunnen gebruiken voor het onderwijs aan de kinderen. Belangrijke begrippen voor mij zijn betrouwbaarheid, doen wat je zegt en samen met anderen bouwen aan een mooi resultaat.

Bij vorige werkgevers heb ik altijd in een financiële functie gewerkt en heb daarom ook een SPD-opleiding gedaan. Daarnaast heb ik ook een HBO-opleiding Facility Management gedaan, omdat ik

Even voorstellen: Jelle Mak, staffunctionaris Onderwijs, kwaliteit en identiteit

Na vijf jaar fulltime leren over onderwijs, en tevens het parttime kweken van een prachtige baardgroei, begin ik nu enthousiast aan mijn rol in het onderwijsveld. Aanvankelijk studeerde ik aan de Rockacademie, om mij te richten op mijn passie voor muziek. Omdat het onderwijs mij meer aantrok, koos ik toch voor de ALPO (pabo aan de HU en onderwijskunde aan de Universiteit Utrecht). Inmiddels heb ik de master onderwijswetenschappen afgerond en heb ik het allerleukste meisje van Utrecht ontmoet, die ik nu mijn vriendin mag noemen. Sorry guys, she's taken!

Ik wilde meer, dus naast het studeren was ik actief voor Defensie (o.a. onderzoek), de UU (coördinatieteam ALPO) en gaf ik drumles (etenswaar als leermeester wordt echt onderschat; hier wijd ik graag persoonlijk over uit!). Met de twee laatstgenoemde

activiteiten houd ik me nog steeds bezig, maar ik ben vooral enthousiast over mijn huidige functie als staffunctionaris Onderwijs, Kwaliteit en Identiteit bij de KSU. Voor mij is de highlight hiervan de unieke positie als verbindende factor. Het is een uitdaging: personen en organisaties verbinden, maar ook praktische behoeften/wensen en wetenschappelijke kennis verbinden. Ik geloof in het eigen initiatief van scholen. Dat wil ik stimuleren en faciliteren om zo samen goed onderwijs te waarborgen voor leerlingen. Wat goed onderwijs precies is, bespreek ik graag bij de koffie (persoonlijk heb ik overigens liever Fristi).

Mijn start was een sprong in het diepe, maar (dankzij de fijne, behulpzame collega's die ik tot nu toe heb ontmoet) wel in een heerlijk warm bad. Op naar de jacuzzi!

"Het onderwijs trok mij meer dan de Rockacademie"

PERSONEEL

Even voorstellen: Peter Lamers, lid Raad van Toezicht

Mijn naam is Peter Lamers, ik ben 48 jaar en getrouwd met Denise. Wij hebben samen twee kinderen: Pjotr (11 jaar, groep 8) en Feyona (9 jaar, groep 6). Onze kinderen zitten op KBS de Wingerd te Nieuwerkerk a/d IJssel. In mijn dagelijks leven ben ik voorzitter van het College van Bestuur van Scholengroep Spinoza, een schoolbestuur in het voortgezet onderwijs met scholen in Den Haag, Voorburg en Leidschendam.

Binnen ons bestuur hebben we een aantal brede VMBO-scholen, brede scholengemeenschappen met Mavo,

Havo en VWO en één categoriaal Gymnasium.

Sinds 1 januari van dit jaar ben ik lid van de Raad van Toezicht van de KSU. Het sprak mij zeer aan om betrokken te zijn bij een katholiek schoolbestuur in een grootstedelijk gebied. Aangezien ik werkzaam ben in de Haagse regio en ook actief ben geweest in Rotterdam, vind ik het heel boeiend om nu te zien hoe zaken in het Utrechtse verlopen. Utrecht is een andere regio, maar ik herken wel de uitdagingen waar de KSU mee te maken heeft. Ik loop

nog maar mee vanaf begin 2016, maar mijn indruk is wel dat de KSU scholen heeft waar ze trots op mag zijn. De Raad van Toezicht kent drie commissies: de auditcommissie, de remuneratiecommissie en de kwaliteitscommissie. Ik ben lid van de laatste. De kwaliteitscommissie houdt zich bezig met de onderwijskwaliteit op de KSU-scholen. Hierbij kijken we natuurlijk naar het wettelijk kader, maar ook of de KSU-scholen er daadwerkelijk voor kunnen zorgen dat de 'leerling uit kan blinken!'. Worden de leerkrachten en schoolleiders hierin bijgestaan door de KSU? Hoe wordt vormgegeven aan uitdagend en vernieuwend onderwijs? Uiteindelijk gaat het om de kinderen. Mijn inzet is dat we als Raad van Toezicht kunnen bijdragen aan goed onderwijs- en personeelsbeleid zodat we de talenten van onze leerlingen optimaal kunnen ontwikkelen en dat ze een fijne tijd hebben op onze KSU-scholen.

PERSONEEL

Even voorstellen: Erik Boswinkel, manager bedrijfsvoering

Afgelopen augustus ben ik gestart als manager bedrijfsvoering. Daarvoor heb ik zeven jaar gewerkt bij de Veluwe Onderwijsgroep in diverse rollen, van controller tot verantwoordelijke voor het gehele servicebureau op het gebied van financiën, P&O, ICT, facilitair, pr & communicatie. Voor een groot gedeelte ben ik hiervoor nu ook bij de KSU actief. Al mijn activiteiten vinden plaats op het snijvlak van bedrijfsvoering en financiën, waarbij ik een koppeling wil maken met het onderwijsveld. Ik breng mijn expertise in om inzicht te geven in de ontwikkeling van cijfers, zodat op basis van informatieverstrekking en analyses beleid kan worden getoetst en ontwikkeld. Het leggen van verbinding doe ik ook door het actief meewerken aan voorzieningen op de werkvloer. Mijn grootste trots vanuit mijn vorige werkgever is daarbij het

tot stand komen van een samenwerkingsovereenkomst met de sociale werkvoorziening in Apeldoorn voor het schoonmaken van de basisscholen binnen de Veluwe Onderwijsgroep. Binnen bestaande financiële kaders is men inmiddels zeer tevreden met de schoonmaak van de gebouwen die wordt uitgevoerd door zeer gemotiveerde medewerkers. Die zijn ook nog eens overdag aanwezig waardoor niet alleen de binding wordt versterkt, maar ook ondersteunen deze mensen de leerkrachten bij enkele dagelijkse zaken. Dan heb ik dát gedaan waar ik mijn energie uithaal: verbinding leggen.

Voordat ik in het onderwijs kwam, heb ik gewerkt in het ziekenhuis te Tiel en het UMC Utrecht, ook op het financiële vlak. Ik lijk dan ook een echte non profijt tigger te zijn geworden. Het is en blijft een heel leuke uitdaging om binnen de beschikbare budgetten te helpen om de doelen van de organisatie te bereiken. Dat wil ik ook gaan doen binnen de KSU. Mijn energie krijg ik ook uit mijn familie. Ik ben getrouwd en heb drie prachtige dochters. Die zijn 12 en twee keer 10 jaar. Niet alleen door werk, maar ook op persoonlijk vlak heb ik, net als zovelen van jullie, ervaring als klant van het onderwijs. Ik woon sinds 2006 in Leersum, een prachtige bosrijke omgeving. En als het even lukt, en vooral als ik zin heb, ga ik een stukje hardlopen voor ontspanning. Dat laatste doe ik ook door het kijken naar het voetbal in het FC Twente stadion, waar ik al meer dan 15 jaar te vinden ben. Jullie hebben daarmee wellicht een manager gekregen met bijzondere aandachtsgebieden.

Van Cohesie naar Arbobutler

Met ingang van 1 januari 2017 verandert de KSU van arbodienst. De afgelopen vier jaar hebben we gebruik gemaakt van de diensten van Cohesie. Deze samenwerking kenmerkte zich door een persoonlijke benadering waarbij in de filosofie van 'kijken naar mogelijkheden' in plaats van naar het 'ziektebeeld' veel is bereikt. Het verzuim, dat in het onderwijs (landelijk) schommelt rond de 6,8% ligt binnen de KSU net boven de 5% en dat is een mooi resultaat. Namens de KSU wil ik Cohesie dan ook bedanken voor hun werkzaamheden voor de KSU. Met de nieuwe arbodienst, Arbobutler, gaan we door op de ingeslagen weg. Ook Arbobutler is een arbodienst met een uitgesproken filosofie over 'denken in mogelijkheden' bij verzuim en kiest voor de persoonlijke benadering. De werkwijze komt dan ook grotendeels overeen met die van Cohesie, alleen worden er andere termen gebruikt en zijn er nieuwe gezichten en namen. Zo werkt Arbobutler bijvoorbeeld niet met een casemanager, maar met een werkvermogensspecialist. In de werkwijze verandert er niet veel, en dat betekent dat de consequenties van de overstap naar een andere arbodienst voor de medewerkers binnen de KSU beperkt zijn. Bij

ziekte of een andere vorm van verlof is de schoolleider nog steeds degene bij wie je het verlof aanvraagt. Ook kun je als medewerker nog steeds zelf een afspraak maken met, in het nieuwe geval, de werkvermogensspecialist of de bedrijfsarts. Medewerkers die een medisch dossier hebben opgebouwd zullen een machtiging ontvangen, waarin toestemming wordt gevraagd om het Cohesie mogelijk te maken dit dossier over te dragen naar de bedrijfsarts van Arbobutler. Het medisch dossier valt namelijk onder de medische geheimhouding en kan enkel worden overgedragen tussen de bedrijfsartsen van de beide arbodiensten na toestemming van de medewerker. Het is misschien goed om nog eens te benoemen dat de KSU hier geen inzage in heeft. Mocht je nog vragen hebben over deze wijziging van arbodienst, neem dan gerust contact op. Dit kan met je schoolleider en/of Sara van Maurik, te bereiken op sara.van.maurik@ksu-utrecht.nl of door een telefoontje naar het KSU-kantoor: 030-2642080.

Mogens Domela Nieuwenhuis,
Directeur primair proces

ORGANISATIE

Planning&Control-Cyclus / Administratieve Organisatie

Een van de grote aandachtspunten voor de manager bedrijfsvoering is het doorvoeren van een verbeteringslag in de P&C-cyclus. Er gaat toegewerkt worden naar een integratie van enkele tot nu toe diverse processen. In de praktijk betekent dit dat er met één begrotingsapplicatie wordt gewerkt, dat er één begroting moet zijn waarbinnen het formatie- en investeringsplan wordt uitgevoerd. Maandrapportages worden aangepast op één werkelijkheid. Gezamenlijk met het CvB en het MT gaan wij kijken op welke elementen van de bedrijfsvoering er primair zal worden gestuurd. In aantal moet dit beperkt zijn en vanzelfsprekend aansluiten op de doelen uit ons strategisch beleidsplan. Dat is nog een hele opgave. In de praktijk is gebleken dat de onderliggende administratieve organisatie nog niet op orde is. Dit betekent dat er nog een grote slag geslagen moet worden in de vastlegging van financiële gegevens in de administratie. Dit moet samen met de clusterdirecteuren, schoolleiders en administrateurs worden afgestemd. Met de investering van de financiële administratie verwachten wij daarbij in de aansturing een slag te kunnen maken. Met investering wordt bedoeld dat de financiële administratie in huis wordt gehaald, zodat we dit zelf gaan uitvoeren. Het doel is om dit per januari 2018 te realiseren. Begin 2017 wordt er een implementatieplan opgesteld. Daarin is ook de aan te nemen personele formatie opgenomen, worden risico's benoemd en beheersmaatregelen opgenomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het risico van uitval van medewerkers en de processen waarop zij zijn ingezet. Alle financiële processen

moeten worden beschreven en ingericht (de 'administratieve organisatie'). De salarisadministratie wordt, evenals nu, extern uitgevoerd. Dit omdat het afbreukrisico te groot is als wij dit zelf zouden doen. De personeelsadministratie voeren wij inmiddels al enige tijd zelf uit.

Document Management Systeem

Begin 2017 wordt een start gemaakt met het opstellen van een document management systeem (DMS). Hierin wordt onder meer de vervanging van DDI (het huidige registratiesysteem voor verwerking van post, de beleidsdocumenten en de personele dossiers) en een verbeterde invulling van de beleidsdocumenten op ons intranet (de 'bibliotheek') vormgegeven. Een DMS is echter meer dan alleen deze punten. Het delen van documenten via SharePoint is hiervan ook een onderdeel en ook het vastleggen van de aangegeven administratieve organisatie. En dat raakt weer het gebruik van andere applicaties binnen Office 365. Door optimale inzet van deze applicaties kunnen we effectiever en efficiënter gaan werken. Het toenemende gebruik van ICT-middelen houdt, zoals bekend, ook het risico in dat de informatie die wij beheren op straat kan komen te liggen. Informatiebeveiliging en bewaking van privacy is maatschappelijk en voor onze organisatie een belangrijk punt. Het lopende schooljaar gaan wij invulling geven aan het verbeteren van deze beveiliging.

Erik Boswinkel, *manager bedrijfsvoering*

Uitkomsten imago-onderzoek KSU

In mei en juni 2016 heeft DUO Onderwijsonderzoek voor de KSU een imago-onderzoek uitgevoerd onder

- 1) ouders van de KSU-scholen,
- 2) medewerkers van de KSU-scholen en
- 3) externe partners.

Hierbij willen we alle medewerkers hartelijk danken voor het invullen van de vragenlijst en voor de inzet om het onderzoek onder ouders te promoten. De scholen met een minimale respons onder ouders van 35% zijn inmiddels beloond.

Resultaten

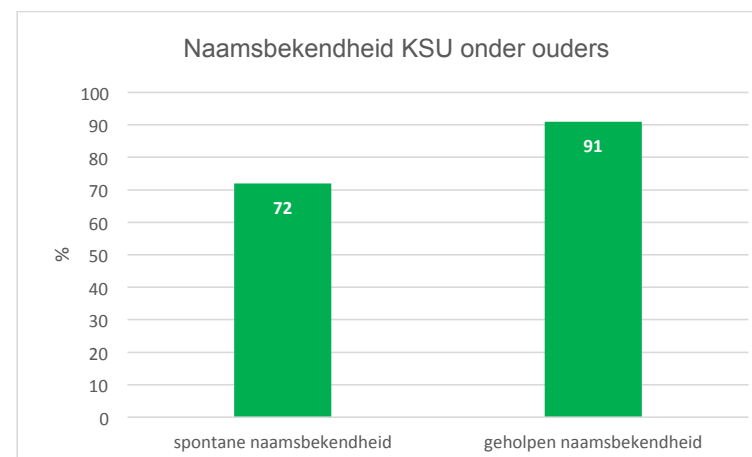
Alle drie de onderzoeksgroepen zijn per e-mail uitgenodigd om een online vragenlijst in te vullen. De respons is als volgt:

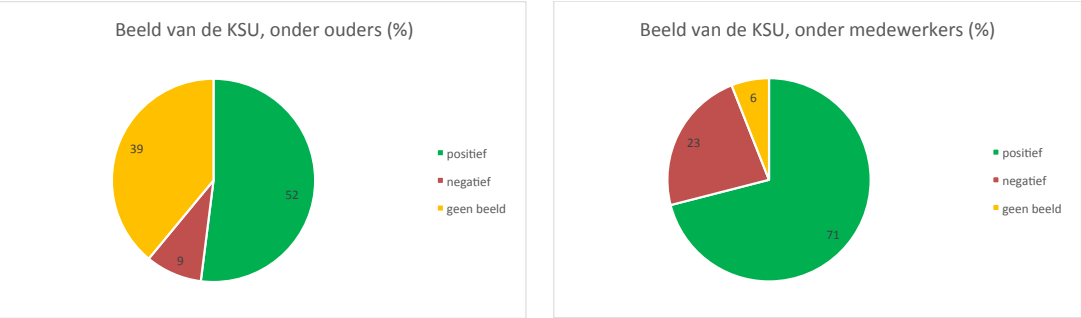
De respons onder ouders en externe partners is 'normaal', de respons onder medewerkers is laag te noemen. Het onderzoeksbureau realiseert gemiddeld namelijk een respons onder medewerkers van 85%.

De belangrijkste resultaten

1. De **naamsbekendheid** van de KSU onder ouders is zonder meer hoog te noemen:

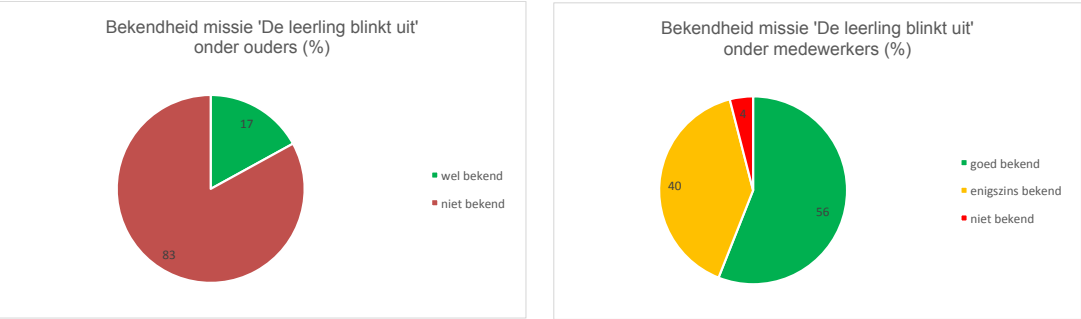

2. Ouders die bekend zijn met de KSU en alle medewerkers hebben we gevraagd naar hun **beeld** van de KSU:

Het is niet geheel verrassend dat veel ouders geen beeld hebben van de KSU, het is voor de KSU aangenaam resultaat dat de groep ouders die een positief beeld heeft van de KSU veel groter is dan de groep ouders die een negatief beeld heeft. Over het algemeen hebben de medewerkers een positief beeld van de KSU, echter 23% geeft aan een negatief beeld te hebben. Hierbij dient te worden aangetekend dat de verschillen tussen sommige scholen erg groot zijn.

3. Voor de bekendheid met de **missie ‘De leerling blinkt uit’** geldt:

Opvallend is de lage bekendheid van de missie onder de ouders en toch ook de grote groep medewerkers die enigszins of niet bekend is met de missie (bij elkaar 44%). Er ligt een uitdaging voor de KSU om de missie ‘goed tussen de oren’ van medewerkers en vervolgens van ouders te krijgen.

4. We hebben ouders en medewerkers gevraagd of zij de **kernboodschap** en de **zes kernwaarden** vinden passen bij de school van hun kind(eren):

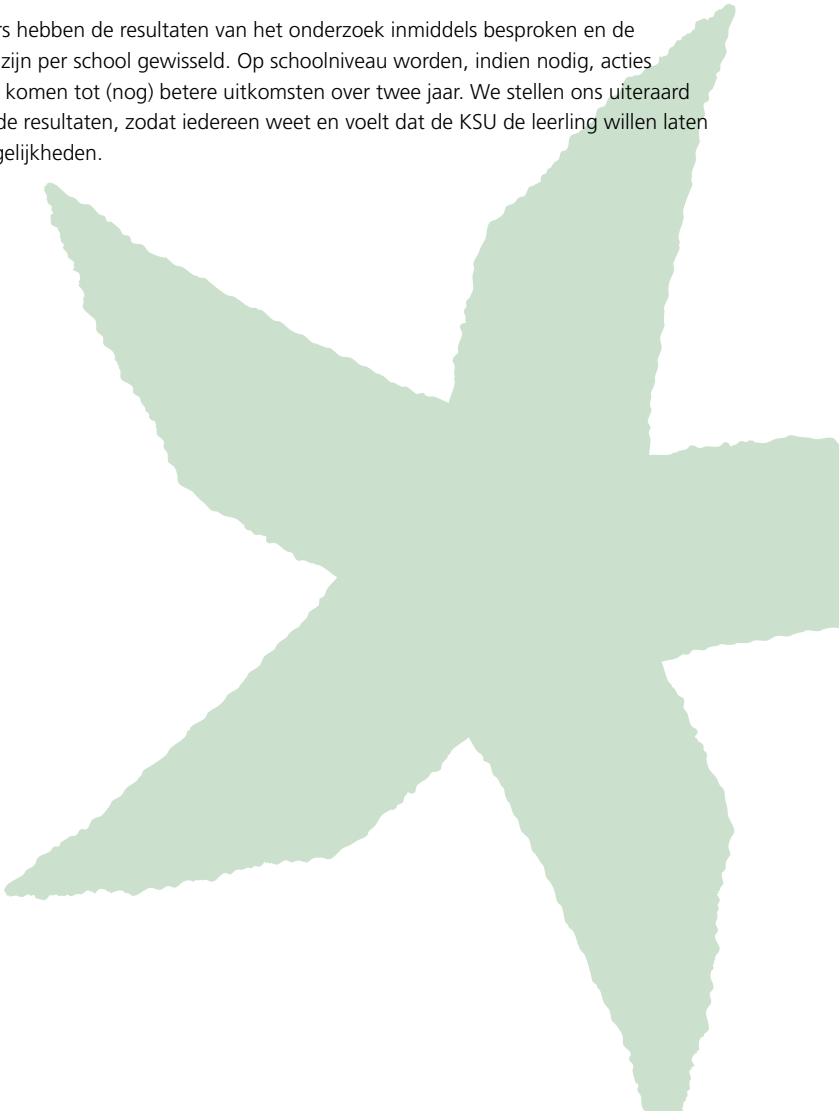
	scores ouders	scores medewerkers
Kernboodschap: De KSU biedt iedere leerling de kans om uit te blinken	matig	matig
Kernwaarde: Eenvoud	zeer goed	zeer goed
Kernwaarde: Aandacht	zeer goed	zeer goed
Kernwaarde: Ruimte	zeer goed	zeer goed
Kernwaarde: Verantwoordelijkheid	goed	zeer goed
Kernwaarde: Vernieuwing	redelijk	zeer goed
Kernwaarde: Plezier	zeer goed	zeer goed

- Ouders en medewerkers zijn het erover eens dat de **Kernboodschap matig** past bij hun school.
- Ouders en medewerkers de **kernwaarden** Eenvoud, Aandacht, Ruimte, Verantwoordelijkheid en Plezier **(zeer) goed vinden passen bij de school** (van hun kind(eren) of de school waar zij werkzaam zijn).
- Het oordeel van ouders en medewerkers uiteenloopt wat betreft de **kernwaarde Vernieuwing**: medewerkers vinden die kernwaarde zeer goed passen bij hun school, ouders vinden die kernwaarde redelijk passen bij de school van hun kind(eren).

5. De stelling ‘De school heeft een **duidelijke katholieke identiteit**’ is een van de drie stellingen die valt onder het onderwerp ‘de kernboodschap’ van de KSU. Deze stelling heeft geresulteerd in een verwarrende uitslag. Medewerkers en ouders beoordeelden deze stelling over het algemeen niet erg positief. Maar wat is een duidelijke katholieke identiteit? De vraagstelling is achteraf niet helder genoeg geformuleerd. Wat voor de één een duidelijke katholieke identiteit is, kan voor de ander als te aanwezig bevonden worden en voor weer een ander mag het nog explicieter aanwezig zijn. Al met al een resultaat dat vraagt om nader onderzoek, waarbij de canon van de KSU het uitgangspunt zal zijn.

Hoe nu verder?

De clusterdirecteuren en schoolleiders hebben de resultaten van het onderzoek inmiddels besproken en de herkenbaarheid en verklaarbaarheid zijn per school gewisseld. Op schoolniveau worden, indien nodig, acties geformuleerd die tot doel hebben te komen tot (nog) betere uitkomsten over twee jaar. We stellen ons uiteraard ten doel om te gaan voor uitblinkende resultaten, zodat iedereen weet en voelt dat de KSU de leerling willen laten uitblinken op zijn/haar talent en mogelijkheden.

Professionalisering en professionele cultuur

Twee thema's uit het Strategisch Beleidsplan *De leerling blinkt uit* zijn professionalisering en een professionele cultuur. Inmiddels zijn we anderhalf jaar aan de slag, dus tijd voor een update. In het Strategisch Beleidsplan zijn speerpunten en beloftes geformuleerd. De status van een aantal hiervan lees je in dit artikel terug.

Speerpunt: investeren in leiderschap

Belofte: Investeren in de vaardigheden van onze leidinggevenden op alle niveaus in de organisatie om de ambitie 'de leerling blinkt uit' te realiseren.

Tot zover ondernomen acties op dit speerpunt zijn:

Leiderschapsprogramma voor schoolleiders

Alle schoolleiders starten in januari 2017 met een anderhalf jaar durend leiderschapsprogramma bij Academica. Het programma bestaat uit drie thema's die na elkaar gevolgd worden: persoonlijk leiderschap, leidinggeven aan verandering en toekomstgericht onderwijs. Op basis van wetenschappelijk gefundeerde theorieën en modellen werken de schoolleiders aan hun leiderschapsontwikkeling vanuit de context waarin zij functioneren.

Professionalisering MT

Ook het managementteam (manager bedrijfsvoering, directeur primair proces en twee clusterdirecteuren) gaat in het kader van professionalisering aan de slag met leiderschapsontwikkeling. Begin 2017 starten zij met het thema persoonlijk leiderschap en verder op in 2017 gaan zij in modules aan de slag met leiding geven aan verandering. Het MT vindt het belangrijk dat hun professionalisering aansluit bij en ondersteuning biedt aan het programma dat de schoolleiders gaan volgen bij Academica. Tevens biedt dit de mogelijkheid om in het persoonlijk leiderschap als MT een beweging met elkaar te maken.

Jansje Dekker, clusterdirecteur, ziet uit naar de start van het programma: *"Het zal ongetwijfeld een mooi proces worden, waardoor we in uitgangspunten en taal elkaar gaan versterken, wat vervolgens ten goede komt aan het dagelijks proces in de scholen en 'de leerling blinkt uit!'"*

KSU-kantoor: leiderschap talent

Alle medewerkers van het KSU-kantoor volgen het tweedaagse programma Leiderschap Talent, waarin zij op zoek gaan naar hun kracht om deze nog gericht te

kunnen inzetten en het daarmee het verschil te maken in de organisatie.

Jelle Mak, staffunctionaris onderwijs en kwaliteit zegt over de eerste dag: *"Het model waarmee tijdens het programma gewerkt wordt geeft een soort bewustwording op basis waarvan verbeteringen gestart kunnen worden. Daarnaast is het een mooi uitgangspunt voor zelfreflectie en een kritische houding, wat belangrijk is in een professionele cultuur."*

Ook Wendie Reijnen, medewerker personeelsadministratie ging met veel energie naar huis: *"De eerste dag was verrassend positief, met veel leerzame momenten en reminders voor jezelf: Dit wil ik en hier sta ik voor."*

Observatie-instrument Kapablo

"Het is de leraar die ertoe doet."

In september zijn alle schoolleiders getraind in het gebruik van Kapablo. Kapablo is een gevalideerd observatie-instrument dat alle kijkwijzers die binnen de KSU worden gebruikt vervangt. Met Kapablo worden leerkrachtvaardigheden op pedagogisch en didactisch belangrijke gedragsfactoren inzichtelijk gemaakt, om de kwaliteit van het onderwijs te ontwikkelen en te verbeteren. De inzet van Kapablo levert een bijdrage aan het realiseren van een professionele cultuur omdat alle scholen binnen de KSU gaan werken met dezelfde kijkwijzer. Dit uniformeert en maakt het makkelijker en objectiever om met elkaar in gesprek te gaan over professionele ontwikkeling.

Lex de Goeij, schoolleider van de Dominicusschool heeft Kapablo inmiddels geïntroduceerd bij zijn team: *"Kapablo vereist een zorgvuldige benadering. Voor je het weet is het in de volksmond een 'beoordelingsinstrument waar je als leerkracht mee afgerekend wordt.' In de presentatie aan het team heb ik vooral duidelijk proberen te maken dat het een instrument is dat taal geeft aan vakmanschap en dat we daar ons voordeel mee kunnen doen. Het geeft taal aan mogelijkheden om als leerkracht krachtiger te kunnen werken. Het zal een teaminspanning zijn om dat ook zo van de grond te krijgen, maar past precies binnen de professionaliseringsslag die we binnen de KSU willen maken."*

Speerpunt: Professionele cultuur: concretiseren en borgen van normen, waarden en gedrag
"De kernwaarden krijgen concrete betekenis door ze te vertalen naar professionele afspraken met daarin zichtbaar wenselijk gedrag."

Workshops kernwaarden

Kernwaarden zijn alleen succesvol als er binnen de organisatie 'geleefd wordt' naar de kernwaarden en alle medewerkers een vertaalslag kunnen maken van

de kernwaarden naar hun eigen, dagelijkse praktijk. In het strategisch beleidsplan staat dan ook dat de KSU-kernwaarden het uitgangspunt vormen om te komen tot professionele afspraken. Om dit te realiseren worden er voor de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de schoolleiders, het KSU-kantoor en op diverse scholen sessies georganiseerd waarin aan de hand van de KSU-waardenmeetlat gesproken wordt over de kernwaarden.

Barbara van Huizen, schoolleider van de Jan de Doperschool heeft met haar team inmiddels twee workshops over de kernwaarden gehad: *"We hadden er vooraf voor gekozen om de nadruk te leggen op de kernwaarden (dat zijn er 3) die in het profiel van mijn school naar voren komen. Hierdoor konden we dieper op deze waarden ingaan en hebben we met het team ook concrete afspraken kunnen maken."*
"Het uitwerken van een onderwerp (omgang met ouders bijvoorbeeld) aan de hand van een kernwaarde geeft je een bepaald houvast!"

De uitwerking van de kernwaarden is ook een bouwsteen in de uitwerking van het KSU-vakmanschap, een ander speerpunt in het Strategisch Beleidsplan.

KSU-waardenmeetlat

Speerpunt: Werken aan kennis- en vaardigheidsontwikkeling (een leven lang leren)
Belofte: "Onze versterkte infrastructuur voor kennisontwikkeling faciliteert de ontwikkeling van medewerkers in lijn met de ambitie van de school of de KSU"

De versterkte infrastructuur voor kennisontwikkeling krijgt vorm onder de werktitel 'het KSU-college'.

'KSU college'

Om de ambities uit het strategisch beleidsplan waar te maken en ervoor te zorgen dat de professionalisering aansluit bij dat wat nodig is in de scholen, werken we binnen de KSU aan een eigen professionaliseringsaanbod. In dit aanbod maken we de link naar het KSU-vakmanschap en naar de doorgroei van start- tot vakbekwaam. Daarbij sluiten we, waar mogelijk, aan bij de criteria voor herregistratie van het lerarenregister (zie kader).

Lerarenregister wettelijk verplicht

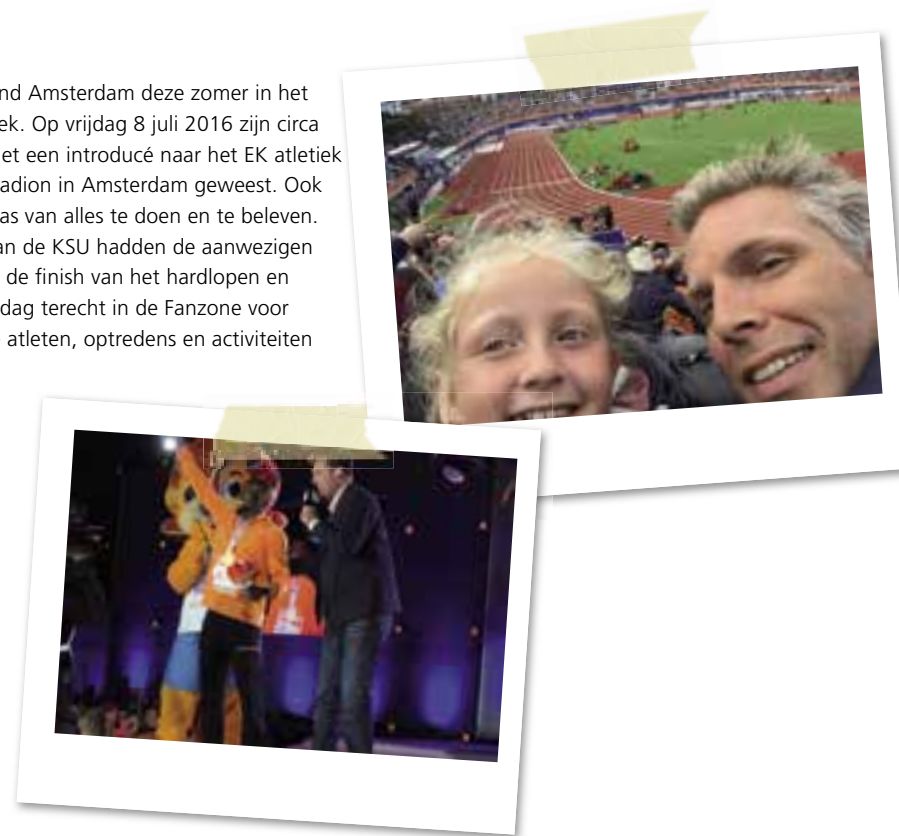
Zoals jullie eerder al hebben kunnen lezen in het Kaapjournaal, wordt het vanaf 2017 wettelijk verplicht om je als leerkracht in het lerarenregister te registreren en te herregistreren. Het doel is dat je je in 2017 registreert in het lerarenregister. Daarna start de eerste herregistratietermijn van vier jaar (tot 1 augustus 2022). Gedurende deze vier jaar toon je aan dat je tenminste 160 uur hebt besteed aan je professionele ontwikkeling. Voldoe je aan het eind van deze vier jaar niet aan de criteria, dan wordt hiervan een aantekening gemaakt in het register. In deze fase wordt hieraan nog niet de volledige consequentie verbonden en mag je nog steeds lesgeven.

Na de eerste 'proefperiode' start de tweede herregistratieperiode van vier jaar (tot 1 augustus 2026). Voldoe je aan het eind van deze periode niet aan de criteria dan komt er een aantekening in het register dat je niet langer zelfstandig voor de klas mag staan.

EK atletiek

Vijf dagen lang stond Amsterdam deze zomer in het teken van topatletiek. Op vrijdag 8 juli 2016 zijn circa 15 medewerkers met een introductie naar het EK atletiek in het Olympisch stadion in Amsterdam geweest. Ook rond het stadion was van alles te doen en te beleven. Met de dagkaart van de KSU hadden de aanwezigen uitstekend zicht op de finish van het hardlopen en konden ze de hele dag terecht in de Fanzone voor huldiging van de atleten, optredens en activiteiten voor jong en oud.

BINDINGSACTIE

KSU-borrel

In september en oktober waren er twee KSU-borrels voor alle medewerkers van de KSU. Gezellig borrelen met collega's om de werkweek af te sluiten en je collega's in een ongedwongen sfeer te ontmoeten. De borrels zijn afwisselend bij Café Kanaalzicht en Restaurant De Branding. Let op het Kaapjournaal voor de uitnodiging voor de volgende borrel!

Vertel 'ns... hoe staat het met de (ver)bouwplannen van onze scholen?

Johannes

Wij zijn begonnen met bouwen! Aan de Eufraatdreef in Overvecht komt het nieuwe schoolgebouw van KBS Johannes. Na de sloop van het oude schoolgebouw en gymlokaal heeft het enige tijd geduurd voordat er enige actie was te bespeuren. Die actie was er overigens wel, achter de schermen werd het bestemmingsplan aangepast. Inmiddels heeft de eerste officiële handeling plaatsgevonden. Wethouder van Onderwijs, Jeroen Kreijkamp, heeft op 17 november met vier leerlingen de laatste vloerplaat van de begane grond geplaatst. Naar verwachting wordt vanaf schooljaar 2017-2018 lesgegeven in het nieuwe gebouw. Op de voormalige locatie van KBS Johannes aan de Pagodedreef komt een nieuw gymlokaal. De bouw hiervan vordert gestaag en zal eerder gereed zijn dan de school.

Mattheus

Nog een nieuw schoolgebouw in Overvecht. Hiervan is het behalen van het hoogste punt al feestelijk gevierd. In de kerstvakantie zal de verhuizing van de Ghanadreef naar Bantodreef 2 plaatsvinden. Het wordt een feestje om hier les te mogen geven en krijgen.

Onder De Bogen

Vanaf de buitenzijde gezien, lijkt het gebouw al klaar. In de school moet nog veel gebeuren, maar het ziet ernaar uit dat in januari 2017 de oplevering zal plaatsvinden. Het is voor de KSU de zesde school in Leidsche Rijn. Het gebouw staat aan de rand van Leidsche Rijn centrum en zal behalve aan onze basisschool Onder De Bogen ook onderdak geven aan de Eben Haezerschool. Deze school woont nu nog in bij KBS Op De Groene Alm. Het gebouw heeft een ingebouwde gymnastiekruimte.

Gertrudis

De bestaande bouw was dingend aan vernieuwing toe. Het monumentale pand is in de afgelopen decennia aangepast aan moderne wensen. Het authentieke karakter is hierdoor enigszins verloren gegaan. De architect heeft de oorspronkelijk tekeningen en uitgangspunten geraadpleegd en heeft vervolgens een plan gemaakt om het authentieke karakter te herstellen. Inmiddels zijn de toiletgroepen aangepakt en is het schilderwerk van één vleugel gereed. Op dit moment wordt hard gewerkt op de bovenverdieping aan de straatzijde. Vervolgens zal een lokaal bij de entree worden aangepast. Op de begane grond komt een ruimte die dient als lesruimte, maar door middel van een schuifwand kan deze in combinatie met de hal ook dienen als gemeenschapsruimte.